

Instalacje fotowoltaiczne dla mieszkańców gmin
Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach projektu
"Wsparcie rozwoju OZE na terenie ROF - projekt parasolowy"

FOTOWOLTAIKA

PRĄD DLA TWOJEGO DOMU

Materiały szkoleniowe

dla uczestników szkolenia dla mieszkańców gmin, potencjalnych beneficjentów projektu
„Wsparcie rozwoju OZE na terenie ROF – projekt parasolowy”

Wersja elektroniczna materiałów szkoleniowych jest dostępna na stronie internetowej:
<http://www.rof.org.pl> oraz na stronach internetowych gmin – członków Stowarzyszenia
Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Podstawowe pojęcia

Fotowoltaika (PV) – dziedzina nauki i techniki zajmująca się przetwarzaniem światła słonecznego na energię elektryczną, czyli inaczej wytwarzanie prądu elektrycznego z promieniowania słonecznego przy wykorzystaniu zjawiska fotowoltaicznego.

Wielkości charakteryzujące zasoby energii słonecznej

Natężenie promieniowania słonecznego ($[W/m^2]$ lub $[kW/m^2]$) - chwilowa wartość gęstości mocy promieniowania słonecznego docierająca do m^2 powierzchni; natężenie promieniowania słonecznego ulega ciągłym zmianom; najwyższe wartości notowane są w słoneczne, bezchmurne dni i mogą osiągać $1000 [W/m^2]$;

Nasłonecznienie to suma natężenia promieniowania słonecznego w danym czasie i na danej powierzchni, np. suma natężenia promieniowania słonecznego w czasie godziny, dnia, roku na powierzchni $1m^2$.

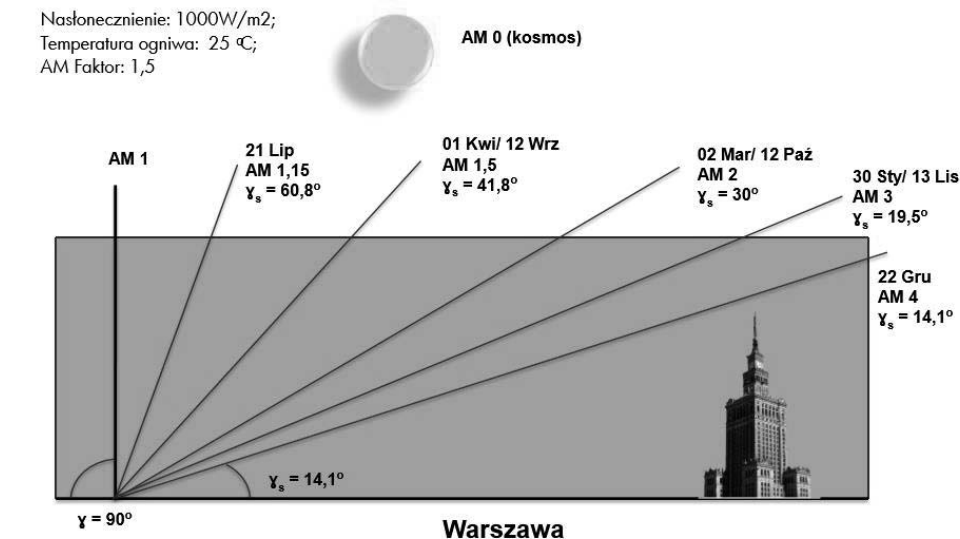
Usłonecznienie $[h]$ -liczba godzin słonecznych, podczas których na powierzchnię Ziemi padają bezpośrednio promienie słoneczne; jest to parametr opisujący głównie warunki pogodowe a nie zasoby energii słonecznej. Wykorzystywany jest w energetyce słonecznej do szacowania warunków pracy.

W Polsce jest największe dla Kołobrzegu i wynosi 1624 h/rok, zaś dla Zakopanego 1467 h/rok.

2

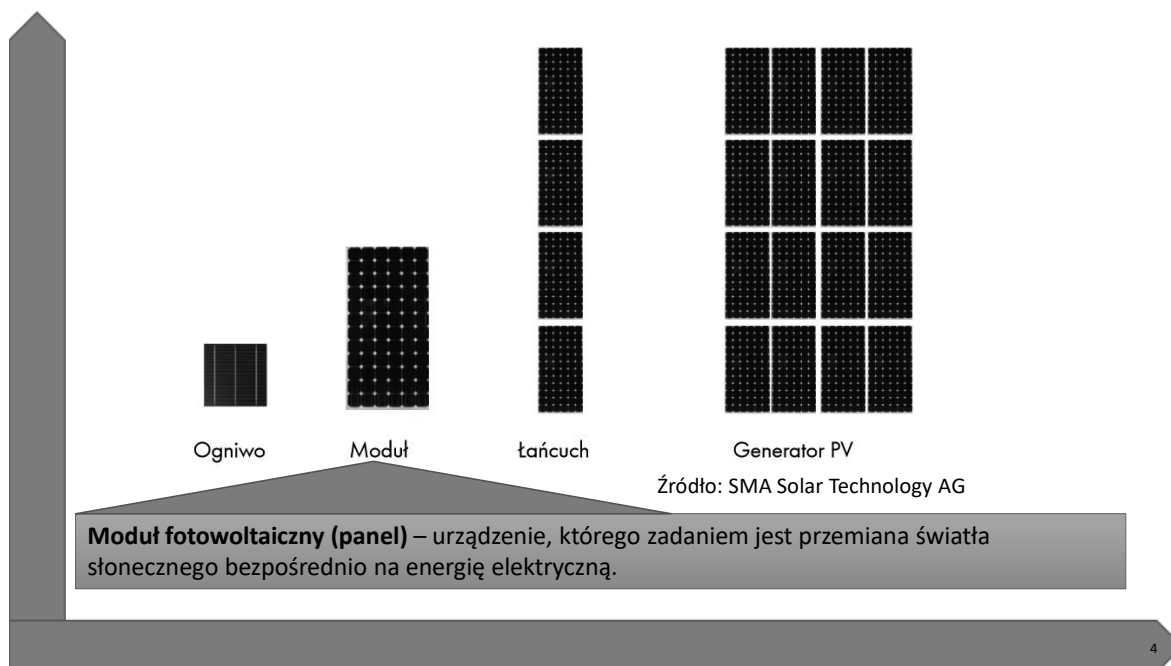
STC – Warunki Standardowe

Nasłonecznienie: $1000W/m^2$;
Temperatura ogniwa: $25\text{ }^{\circ}C$;
AM Faktor: 1,5

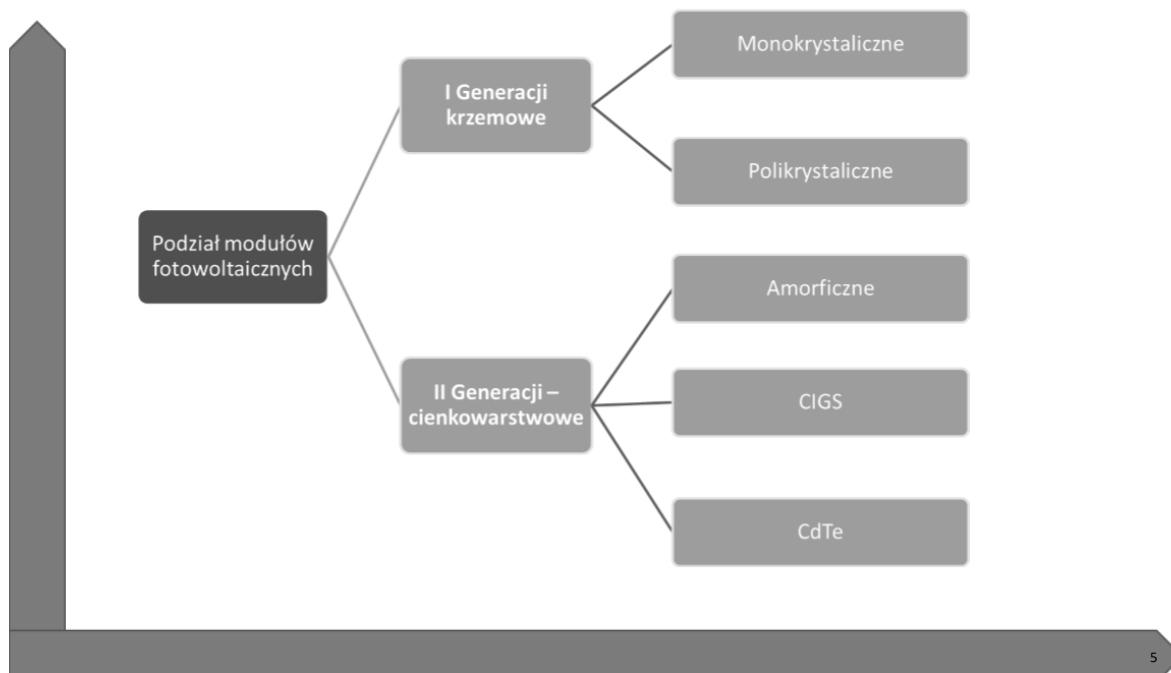

3

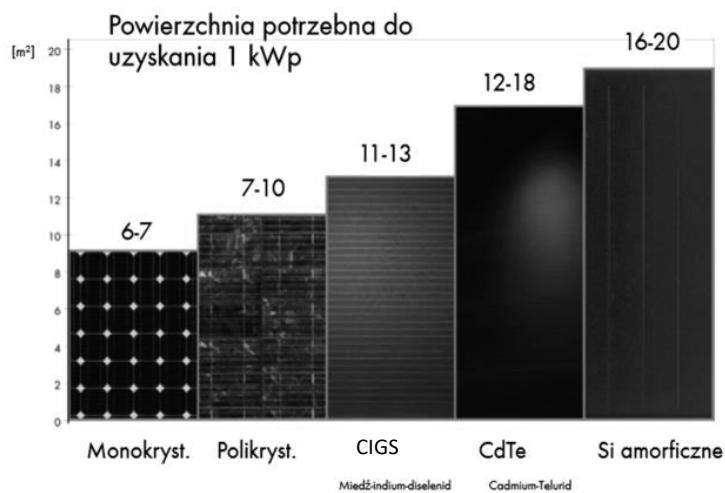
Od ogniwa do generatora PV

Typy modułów fotowoltaicznych

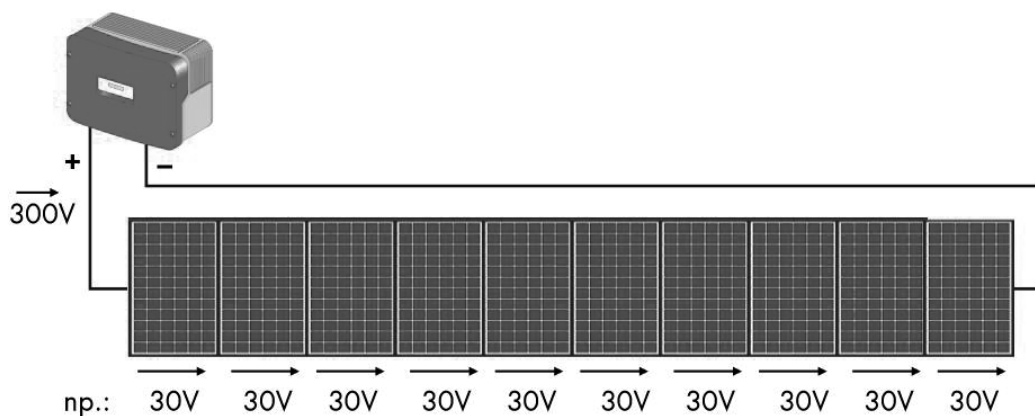
Powszechnie stosowane typy modułów fotowoltaicznych

Źródło: SMA Solar Technology AG

6

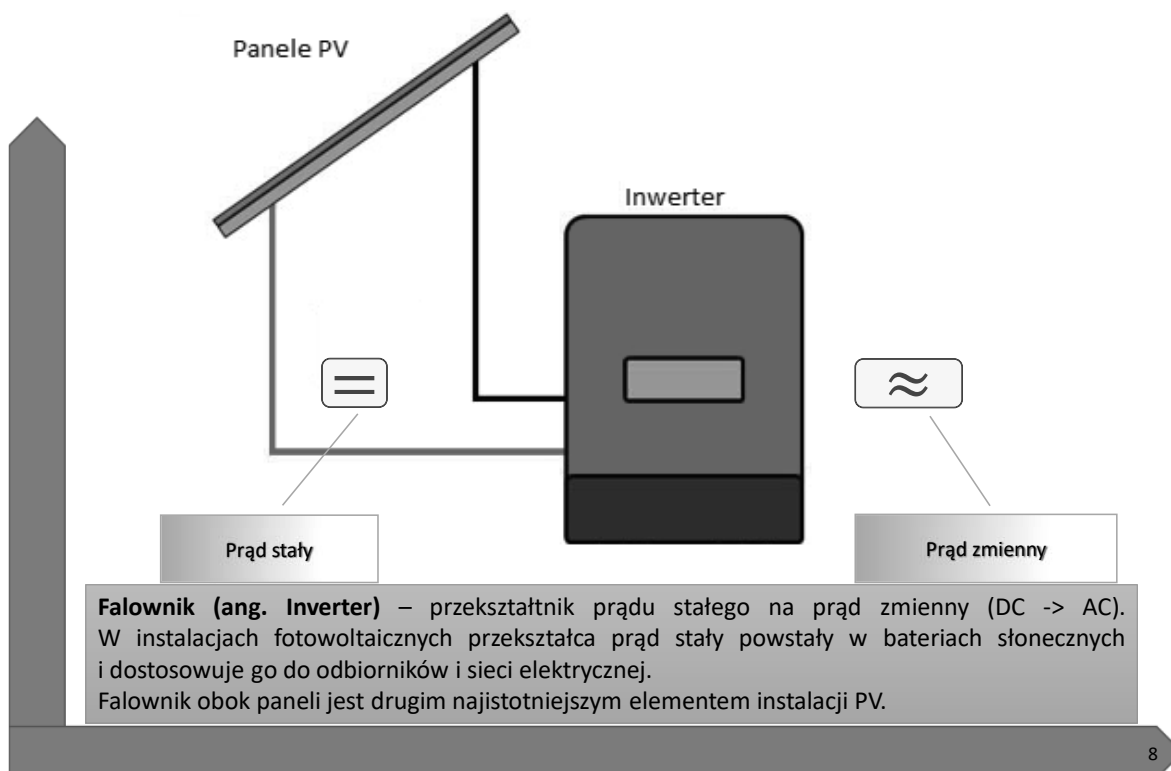
Terminologia: łańcuch (ang. string)

- łańcuch – ciąg szeregowo połączonych modułów PV
- Generator fotowoltaiczny – zwykle równoległe podłączenie kilku łańcuchów

Źródło: SMA Solar Technology AG

7

8

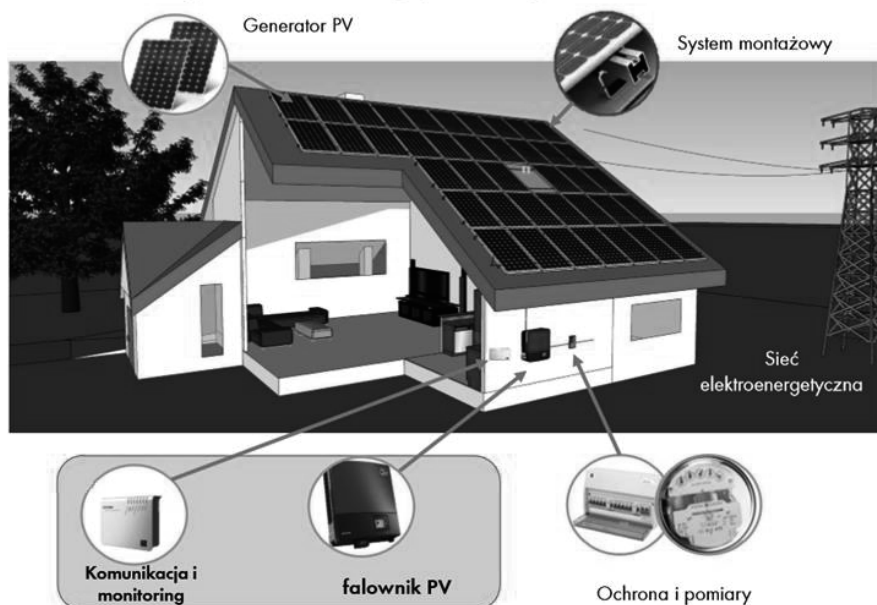

» **Każdy segment rynku wymaga innych produktów.**

Źródło: SMA Solar Technology AG

9

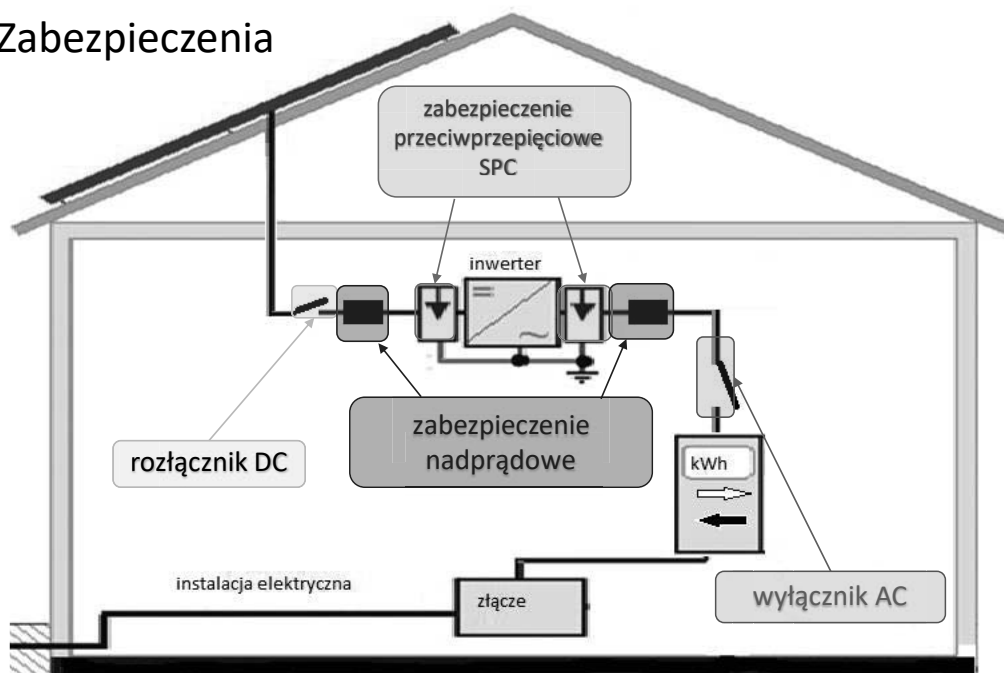
Zasada działania systemu fotowoltaicznego podłączonego do sieci

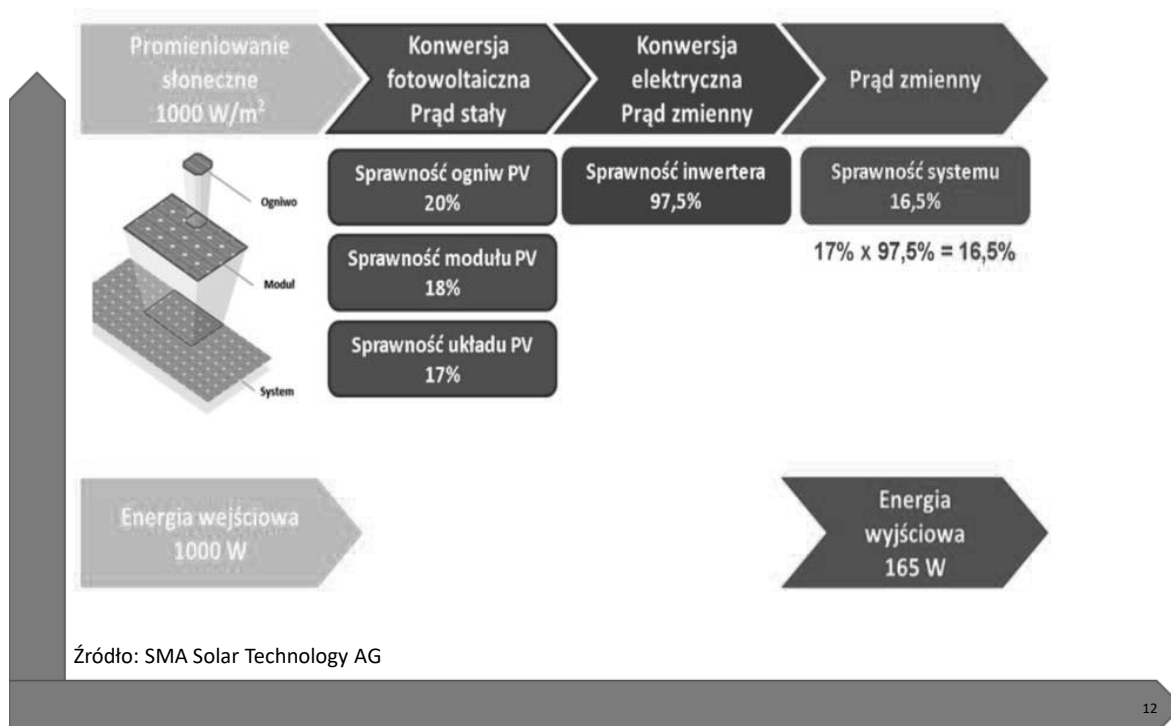

Źródło: SMA Solar Technology AG

10

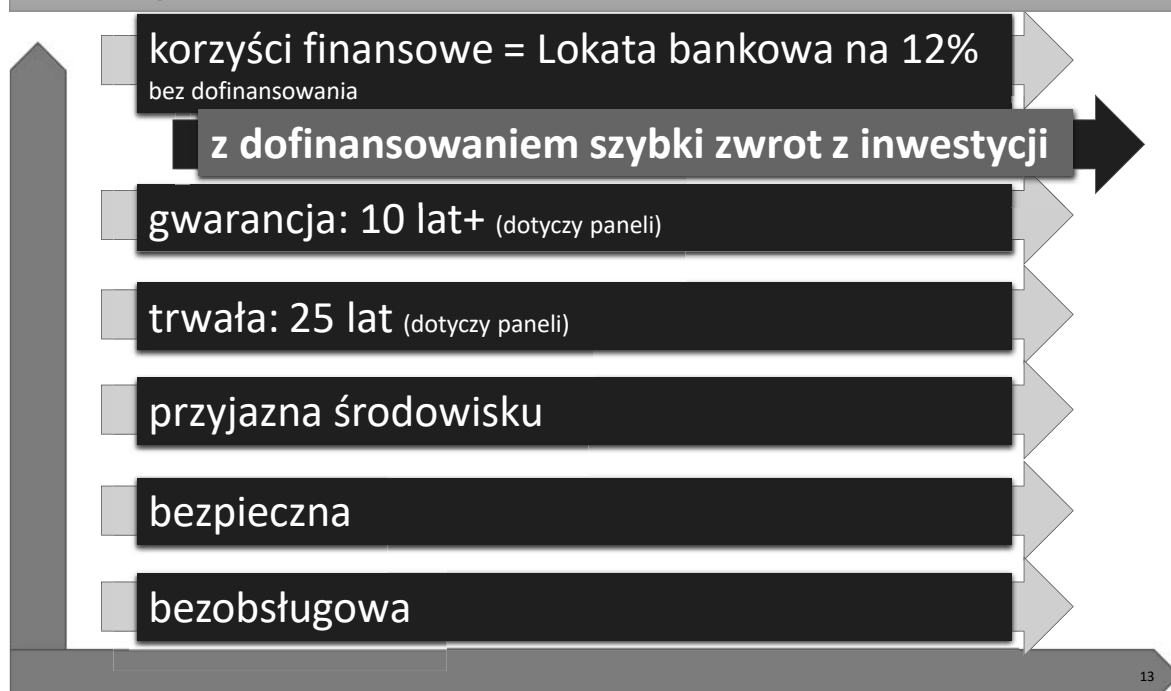
Zabezpieczenia

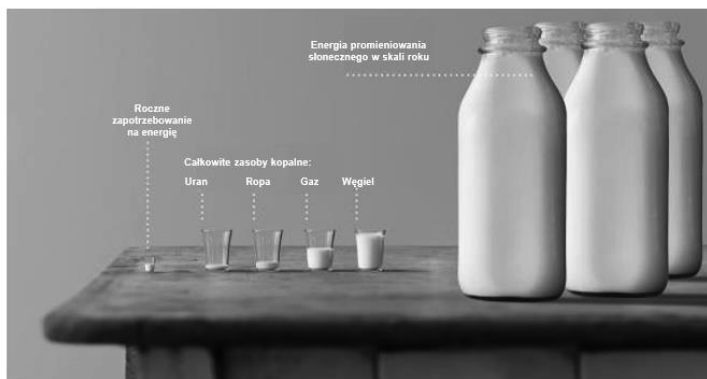
12

Dlaczego fotowoltaika?

13

Dlaczego energetyka odnawialna i fotowoltaika?

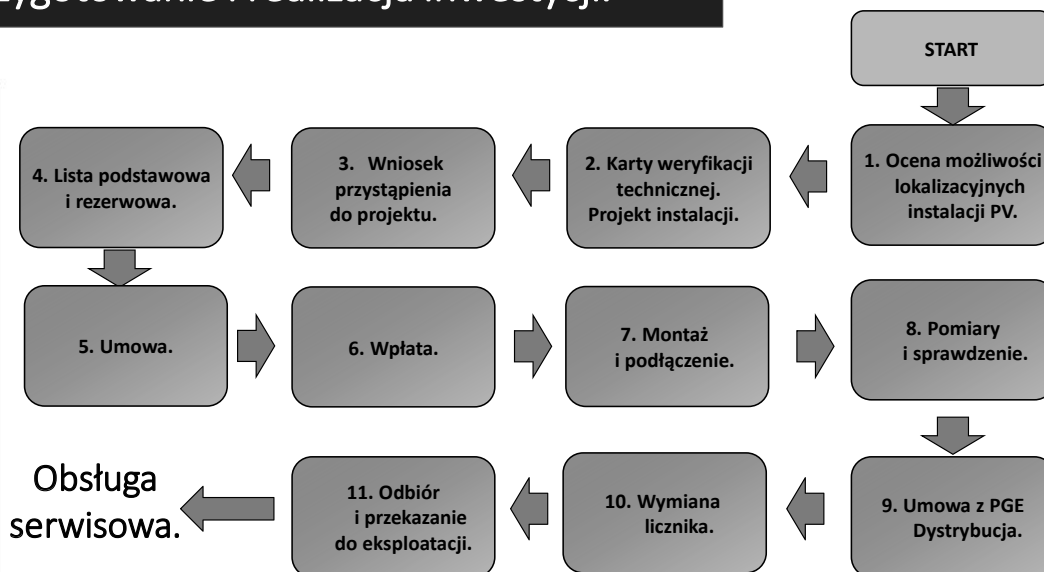
Zasoby kopalne są ograniczone (50-200 lat) i powodują emisję CO₂, która jest szkodliwa dla środowiska.

Tylko fotowoltaika jest w stanie zapewnić energię 3,8 razy większą niż potrzeby energetyczne ludzkości.

Źródło: SMA Solar Technology AG

14

Przygotowanie i realizacja inwestycji.

15

Czy mój dach nadaje się na instalację PV?

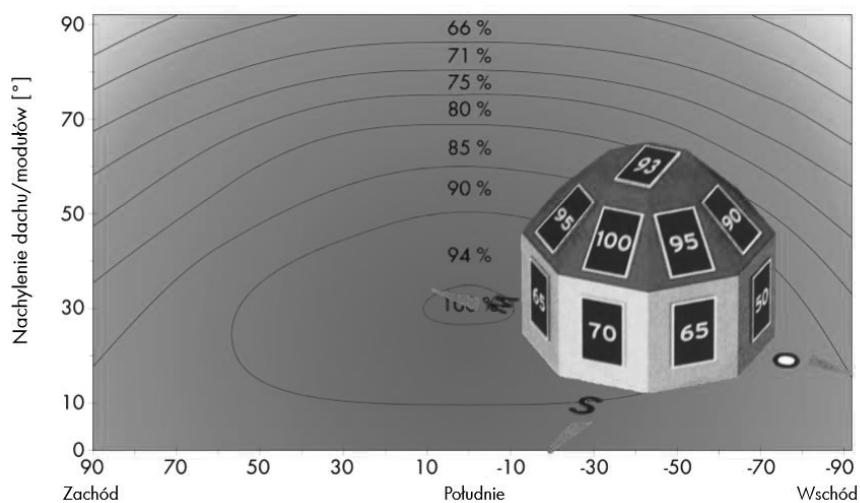
Orientacja względem
stron świata

Konfiguracja dachu

Zacienienie

16

Względny zysk w zależności od orientacji modułu

Źródło: DGS

17

Wpływ zacienienia

Unikanie zacienienia

Źródło: Kompania Solarna

Cień

www.wattuneed.com

	% zaciennionego szeregu paneli	% utraty mocy
	13%	44%
	11%	47%
	9%	54%
	6,5%	44%
	3%	25%

Źródło: B. Szymański *Instalacje fotowoltaiczne*,
Wydanie II, Kraków 2013, s.130

18

Konstrukcje dachowe

<http://www.kompaniasolarna.pl>

<http://www.kompaniasolarna.pl>

<http://www.kompaniasolarna.pl>

<http://www.fotowoltaika-marand.pl>

19

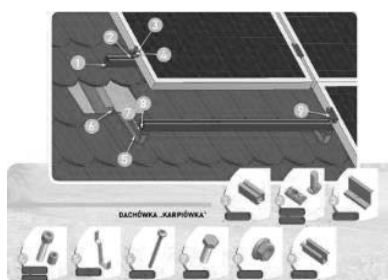
Konstrukcje naziemne

20

Elementy montażowe

➤ konstrukcja dachowa lub naziemna

➤ okablowanie

➤ złączki

21

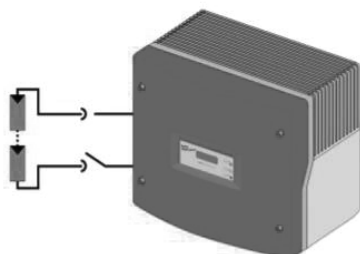
Normy związane z falownikami fotowoltaicznymi

Kompatybilność elektromagnetyczna

EMC wg

EN 61000-6-1,
EN 61000-6-2,
EN 61000-6-3,
EN 61000-6-4

Ochrona osób wg

DIN VDE 0100 a
DIN VDE 0105

Ochrona sieci

Ciągłe pomiary:

- napięcie
- częstotliwość
- opór

Monitorowanie sieci wg

DIN VDE-AR-N 4105 ,
EN 50438

Źródło: SMA Solar Technology AG

22

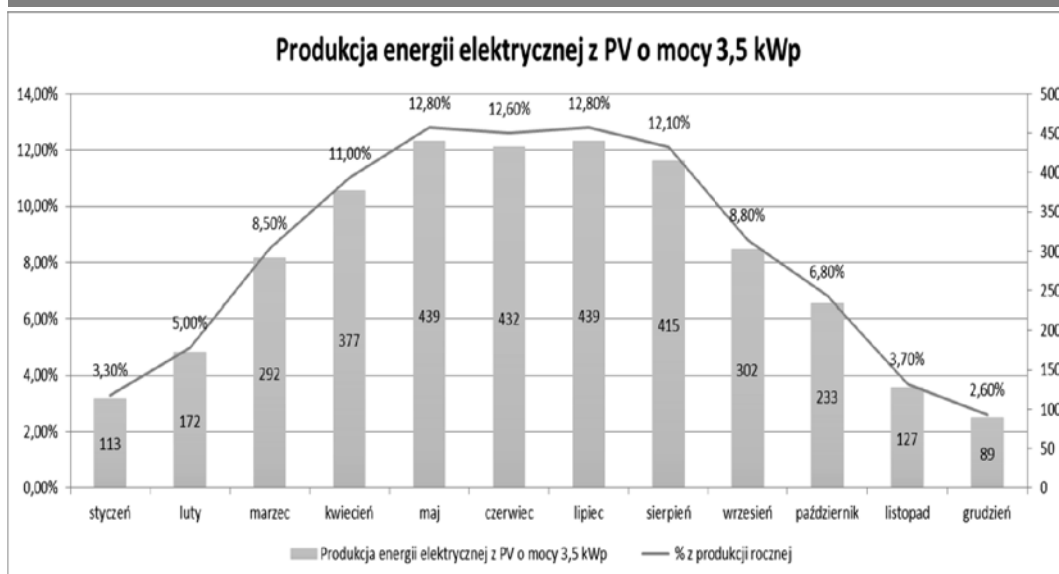
Wyższa świadomość – niższe koszty

Źródło: Kompania Solarna

23

Ekonomia instalacji fotowoltaicznej

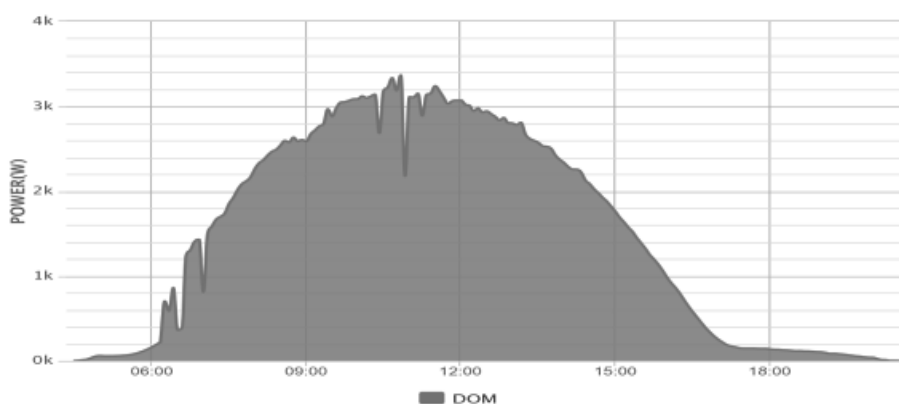

Źródło: Kompania Solarna

24

Przykład rzeczywistej ilości wyprodukowanej energii dla nieruchomości zlokalizowanej na terenie ROF (Rzeszów)

Produkcja energii elektrycznej w instalacji PV o mocy 3,5 kWp – 01-06-2017 – słoneczny dzień – 23,9 kWh

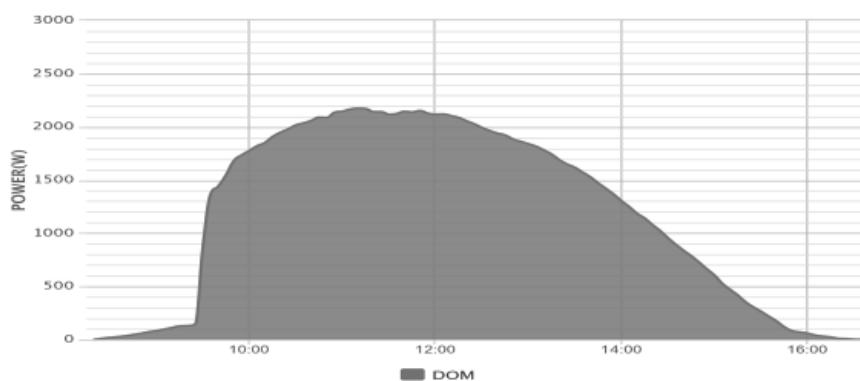

Źródło: Kompania Solarna

25

Przykład rzeczywistej ilości wyprodukowanej energii dla nieruchomości zlokalizowanej na terenie ROF (Rzeszów)

Produkcja energii elektrycznej w instalacji PV o mocy 3,5 kWp – 21-12-2016 – słoneczny dzień – 9,9 kWh

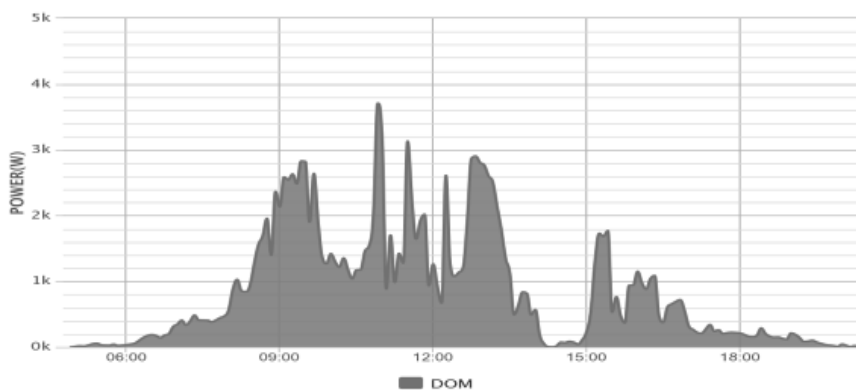

Źródło: Kompania Solarna

26

Przykład rzeczywistej ilości wyprodukowanej energii dla nieruchomości zlokalizowanej na terenie ROF (Rzeszów)

Produkcja energii elektrycznej w instalacji PV o mocy 3,5 kWp – 23-06-2017 – burzowy dzień – 13,5 kWh

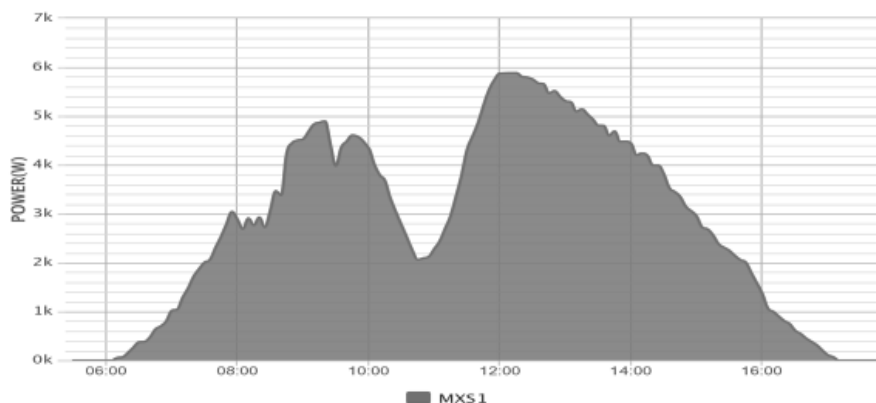

Źródło: Kompania Solarna

27

Przykład rzeczywistej ilości wyprodukowanej energii dla nieruchomości zlokalizowanej na terenie Podkarpacia

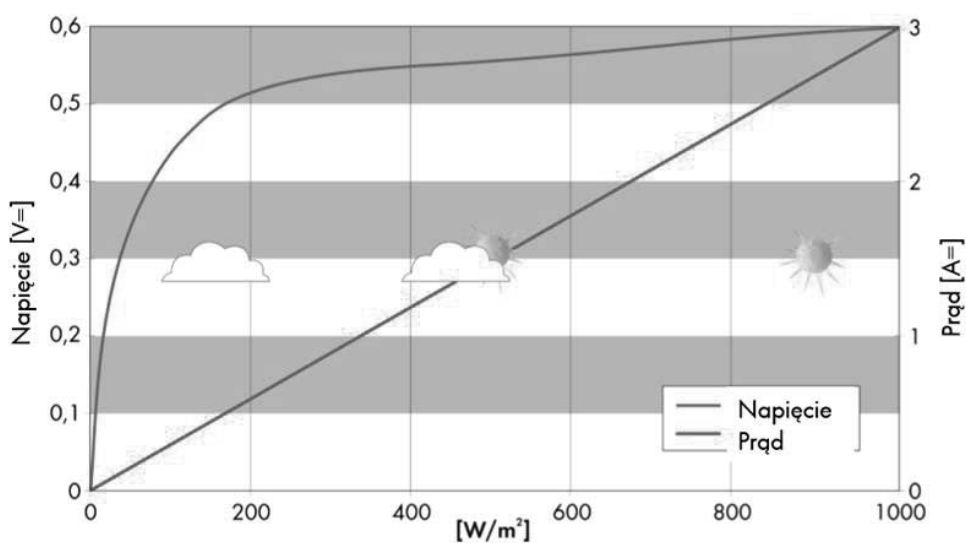
Produkcja energii elektrycznej w instalacji PV o mocy 8 kWp - 20-03-2015 – zaćmienie słońca

Źródło: Kompania Solarna

28

Zależność prądu/ napięcia ogniwa fotowoltaicznego od natężenia promieniowania słonecznego

Źródło: SMA Solar Technology AG

29

Sytuacja prawna na dzień 2017-07-10

Ustawa o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. 2015 poz. 478)

data uchwalenia: 2015-02-20, data wejścia w życie (bez rozdziału IV): 2015-05-04

Ustawa z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz ustawy – Prawo energetyczne (Dz. U. 2015 nr 0 poz.2365 2015.12.31)

data uchwalenia : 2015-12-29, data wejścia w życie: 2015-12-31

Ustawa z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 0 poz. 925 2016.07.01)

data uchwalenia : 2016-06-22, data wejścia w życie: 2016-07-01

wprowadzenie zmiany w systemie aukcyjnym (aukcje OZE) oraz zastąpienie systemu taryf gwarantowanych FIT systemem tzw. „opustów”.

30

Aktualne modele funkcjonowania instalacji OZE w Polsce w ramach przepisów ustanowionych ustawą o OZE, po jej nowelizacji w czerwcu 2016 roku

Instrument	Firma	Samorząd lokalny	Osoba fizyczna	Uwagi dotyczące systemu wsparcia
Autoproducent energii / Prosument biznesowy	+	+		Od lipca 2016 dla mikroinstalacji < 40 kW możliwa sprzedaż nadwyżek energii po cenie urzędowej (średnia cena z rynku hurtowego)
Zielone certyfikaty	+			Od lipca 2016 tylko dla instalacji istniejących lub niektórych modernizowanych
„Opusty” dla prosumentów		+	+	Od lipca 2016 roku system „opustów” – tj. niepełny <i>net-metering</i> (70-80% w zależności od wielkości instalacji) z bilansowaniem rocznym energii wytworzonej i kupionej dla źródeł OZE do 40 kW
Aukcje na energię elektryczną z OZE	+			Od grudnia 2016 roku; przewidywane aukcje na 2017, 2018 i 2019 rok
Klasyfikacja energii (spółdzielnie energetyczne)	+	+	+	Dotacje, teoretyczna możliwość udziału w aukcjach na energię z OZE

Źródło: IEO

31

BHP przy montażu instalacji fotowoltaicznej

Wymagane jest stosowanie się do ogólnie przyjętych przepisów i regulacji lokalnych. Konieczne jest posiadanie odpowiednich certyfikatów, m.in. uprawnienia wysokościowe, świadectwa kwalifikacji UDT lub SEP.

- Prace na rusztowaniach
- Uszczelnianie dachów i prace na dachach
- Obliczanie obciążeń wiatrem i śniegiem
- Instalacja systemów o napięciu do 1000 V
- Wyrównywanie potencjałów systemów elektrycznych
- Systemy piorunochronne
- Instalacje elektryczne w budynkach mieszkalnych
- Okablowanie w budynkach

Źródło: Kompania Solarna

32

Eksplatacja i bezpieczeństwo

- Instalacja systemów fotowoltaicznych wymaga specjalistycznych umiejętności i wiedzy. Instalacja powinna być wykonywana wyłącznie przez wykwalifikowany personel.
- Nie wolno dokonywać samodzielnie zmian w instalacji.
- Absolutnie zakazane jest odłączanie modułów pod obciążeniem.
- Zakazany jest demontaż modułów i innych elementów systemu.
- Należy chronić moduły przed zabrudzeniem.
- Nie wolno usuwać tabliczek znamionowych ani komponentów modułów.
- Nie należy korzystać z lusterek i innych szkielek powiększających, by sztucznie skupić światło słoneczne na modułach.
- W przypadku mycia modułów, nie należy używać do mycia myjek wysokociśnieniowych.
- Należy uniemożliwić dostęp do instalacji dzieciom i osobom nieupoważnionym.
- **Należy przestrzegać przepisów BHP związanych z użytkowaniem urządzeń elektrycznych oraz wytycznych zawartych w instrukcji obsługi instalacji.**

33

W dniu 30 czerwca 2017 r. Stowarzyszenie Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego podpisało umowę o dofinansowanie, dla projektu pn. **„Wsparcie rozwoju OZE na terenie ROF – projekt parasolowy”** w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Lider projektu: Stowarzyszenie ROF,

Partnerzy projektu: 13 Gmin ROF,

Szacowany wkład UE: 35 650 000 PLN (dofinansowanie do 85% wartości kosztów kwalifikowanych - RPO WP 2014-2020 - Oś priorytetowa III. CZYSTA ENERGIA - Działanie 3.4 Rozwój OZE - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne „projekt parasolowy”)

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020.

WSPARCIE ROZWOJU OZE NA TERENIE ROF

– PROJEKT PARASOŁOWY

Dokumentacja

- Regulamin
- Wniosek przystąpienia do projektu
- Karta weryfikacji technicznej
- Umowa uczestnictwa w projekcie
- Oświadczenie dotyczące zasiedlenia budynku
- Oświadczenie o niewykorzystywaniu energii
- Oświadczenie o pomocy de minimis
- Oświadczenie dotyczące wymiany pokrycia dachowego

36

Regulamin

- I. Pojęcia i zasady ogólne**
- II. Terminy i miejsca składania wniosków**
- III. Uczestnicy projektu**
- IV. Dokumenty wymagane na etapie aplikowania**
- V. Informacje finansowe**
- VI. Kryteria wyboru beneficjentów końcowych**
- VII. Procedura odwoławcza**
- VIII. Warunki niezbędne do spełnienia przez mieszkańca**

37

Wniosek o przystąpienie do projektu

- I. Dane dotyczące lokalizacji instalacji:** miejscowość, adres, nr działki
- II. Dane mieszkańca:** właściciela nieruchomości/współwłaściciela nieruchomości/ użytkownika wieczystego nieruchomości
- III. Informacje o obiekcie:** roczna ilość zużytej energii elektrycznej, moc przyłączeniowa, rodzaj pokrycia dachu, orientacyjny wymiar połaci dachowej, proponowane miejsce instalacji PV, stan dachu, dostęp do internetu, zainteresowanie innymi rodzajami OZE
- IV. Osoba wyznaczona do kontaktu**
- V. Oświadczenia mieszkańca**

38

Karta weryfikacji technicznej

- I. Dane audytora** (nr uprawnień instalatora OZE - PV)
- II. Dane właściciela budynku**
- III. Dane dotyczące budynku i miejsca położenia instalacji fotowoltaicznej**
- IV. Informacje o zacienieniu**
- V. Zapotrzebowanie na energię**
- VI. Techniczne możliwości przyłączenia**

Kopia protokołu pomiaru impedancji pętli zwarcia i rezystancji uziemienia

Uproszczona koncepcja techniczna instalacji

39

Audytor - certyfikowany instalator

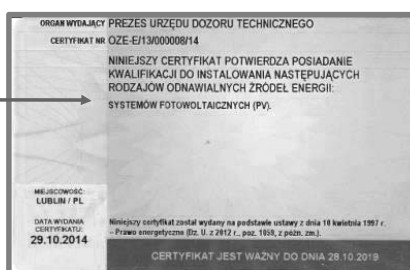
- Legitymuje się wydanym przez UDT Certyfikatem Instalatora Odnawialnych Źródeł Energii w zakresie systemów fotowoltaicznych (PV), który potwierdza posiadanie kwalifikacji do jej instalowania
- Jest wpisany do Rejestru certyfikowanych instalatorów, wydanych certyfikatów i ich wtórników (OZE) dostępnego na stronie www.udt.gov.pl

Uwaga:

Obok widok certyfikatu (plastikowej karty), którego okazania należy wymagać od Audytora.

Na rewersie winien widnieć napis:

SYSTEMÓW FOTOWOLTAICZNYCH PV

SYSTEMÓW FOTOWOLTAICZNYCH (PV).

40

Umowa uczestnictwa w Projekcie

Umowa określa warunki uczestnictwa i czas trwania projektu.

Umowa będzie podpisana z Mieszkańcami, którzy znaleźli się na Liście podstawowej i wnieśli wymaganą opłatę.

Strony umowy:

- Gmina, na terenie której znajduje się nieruchomość
- Mieszkaniec

Dokumenty niezbędne do podpisania umowy:

1. Wniosek
2. Karta weryfikacji technicznej
3. Oświadczenie dotyczące zasiedlenia budynku
4. Oświadczenie o niewykorzystywaniu energii
5. Oświadczenie o pomocy de minimis
6. Oświadczenie dotyczące wymiany pokrycia dachowego
7. Regulamin
8. Dokumenty potwierdzające ilość zużytej energii elektrycznej
9. Dokumenty potwierdzające spełnienie kryteriów punktowych

41

**Szacunkowe koszty montażu kompletnej instalacji fotowoltaicznej wraz z odbiorem
w ramach projektu pn. "Wsparcie rozwoju OZE na terenie ROF – projekt parasolowy"**

**Szacunkowe koszty montażu kompletnej instalacji fotowoltaicznej wraz z odbiorem
w ramach projektu pn. "Wsparcie rozwoju OZE na terenie ROF – projekt parasolowy"**

Instalacje paneli fotowoltaicznych o mocy 3 kWm, z 8% podatkiem VAT										
Lp.	Kategoria OZE	cena netto	podatek VAT	cena brutto	szacowane koszty niekwalifikowane	RAZEM	Wkład własny Mieszkańca*			
			8%				20%	podatek VAT	szacowane koszty niekwalifikowane	wynikowy szacowany poziom dofinansowania**
1	Instalacja fotowoltaiczna o mocy 3 kW	15 000,00 zł	1 200,00 zł	16 200,00 zł	2 430,00 zł	18 630,00 zł	3 000,00 zł	1 200,00 zł	2 430,00 zł	64%

Instalacje paneli fotowoltaicznych o mocy 3 kWm, z 23% podatkiem VAT										
Lp.	Kategoria OZE	cena netto	podatek VAT	cena brutto	szacowane koszty niekwalifikowane	RAZEM	Wkład własny Mieszkańca*			
			23%				20%	podatek VAT	szacowane koszty niekwalifikowane	wynikowy szacowany poziom dofinansowania**
1	Instalacja fotowoltaiczna o mocy 3 kW	15 000,00 zł	3 450,00 zł	18 450,00 zł	2 767,50 zł	21 217,50 zł	3 000,00 zł	3 450,00 zł	2 767,50 zł	57%

*Ostateczna wysokość dofinansowania: do 85% wartości kosztów kwalifikowanych (ale nie mniej niż 80% wartości kosztów kwalifikowanych - ceny netto), a co się z tym wiąże wkład Mieszkańca nie będzie mniejszy niż 15% wartości kosztów kwalifikowanych (ale nie więcej niż 20% wartości kosztów kwalifikowanych - ceny netto) + wartość kosztów niekwalifikowanych - zasymulowano najmniej korzystny przypadek.
 ** Uwzględniający: 20% kosztów kwalifikowanych (ceny netto) + koszty niekwalifikowane (15% ceny brutto) - zasymulowano najmniej korzystny przypadek.

Podane powyżej kwoty są tylko wartościami szacunkowymi, możliwie maksymalnie zbliżonymi do rzeczywistych. Ostateczne kwoty za dostawę, montaż i odbiór kompletnej instalacji fotowoltaicznej określone zostaną po przeprowadzeniu procedury przetargowej wyłonienia dostawcy i wykonawcy instalacji OZE. Jeżeli w wyniku przetargu cena za określoną instalację będzie niższa od pierwotnie założonych wówczas Uczestnik otrzyma zwrot wpłaconej nadwyżki. W końcowym rozliczeniu Uczestnik ponosi koszty TYLKO w oparciu o RZECZYWISTE PONIESIONE KOSZTY w ramach projektu.

42

Wszelkie materiały i dokumenty są dostępne na stronie

Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego – rof.org.pl

oraz na stronach internetowych gmin – członków Stowarzyszenia Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego

Gmina Boguchwała	http://www.boguchwala.pl/
Gmina Chmielnik	http://www.chmielnik.pl/
Gmina Czarna	http://www.gminaczarna.pl/
Gmina Czudec	http://www.czudec.pl/
Gmina Głogów Małopolski	http://www.glogow-mlp.pl/
Gmina Krasne	http://www.gminakrasne.pl/
Gmina Lubenia	http://www.gminakrasne.pl/
Gmina Łańcut	http://www.gminalanecut.pl/
Miasto Łańcut	http://www.lancut.pl/
Gmina Miasto Rzeszów	http://www.rzeszow.pl/
Gmina Świlcza	http://www.swilcza.com.pl/
Gmina Trzebownisko	http://www.trzebownisko.pl/
Gmina Tyczyn	http://www.tyczyn.pl/

43

Prosimy o bieżące i uważne śledzenie stron internetowych wskazanych powyżej, ponieważ to tylko za ich pośrednictwem będą przekazywane wszelkie i wiążące informacje (w tym te o zmianach) dotyczące projektu.

W przypadku pytań związanych z udziałem w projekcie prosimy o precyzowanie ich w formie pisemnej na spotkaniach, a poza spotkaniami o kierowanie ich wyłącznie drogą elektroniczną na adres:
oze@rof.org.pl .

Odpowiedzi na pytania będą publikowane wyłącznie w drodze elektronicznej na stronie internetowej Lidera Projektu rof.org.pl .

44

**Dziękujemy za uwagę
i zapraszamy
do udziału w projekcie**

45

**REGULAMIN NABORU WNIOSKÓW MIESZKAŃCÓW W RAMACH PROJEKTU
PN. „WSPARCIE ROZWOJU OZE NA TERENIE ROF – PROJEKT PARASOŁOWY”**

Użyte w Regulaminie pojęcia oznaczają:

1. **Stowarzyszenie ROF** – Stowarzyszenie Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego – Lider Projektu.
2. **Mieszkaniec** – (zamiennie *Beneficjent końcowy Projektu*) - wnioskodawca, osoba fizyczna będąca właścicielem/współwłaścicielem/użytkownikiem wieczystym nieruchomości położonej na terenie Gminy członka Stowarzyszenia ROF, na której zamontowana będzie instalacja fotowoltaiczna.
3. **Gmina** – przez wskazanie Gmina należy rozumieć Gminę (członka Stowarzyszenia Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego) właściwą terytorialnie do lokalizacji nieruchomości, na której usytuowana będzie instalacja fotowoltaiczna.
4. **Gospodarstwo domowe** – zespół osób (spokrewnionych lub niespokrewnionych) wspólnie zamieszkujących i utrzymujących się.
5. **Budynek mieszkalny** – rozumie się przez to budynek przeznaczony na mieszkanie mający postać:
  - a) budynku wielorodzinnego, zawierającego 2 lub więcej mieszkań;
  - b) budynku jednorodzinnego;
  - c) budynku mieszkalnego w zabudowie zagrodowej.
6. **Budynek niemieszkalny** – budynek gospodarczy, garaż wolnostojący, altana ogrodowa, budynek inwentarski, który jest posadowiony na posesji Mieszkańca, na którym może zostać zamontowana instalacja fotowoltaiczna produkująca energię elektryczną na potrzeby budynku mieszkalnego zgłoszonego do udziału w Projekcie.
7. **Budynek nowobudowany** – budynek mieszkalny będący w trakcie budowy, który zostanie oddany do użytkowania i będzie zamieszkały do dnia 31.03.2018 roku.
8. **Instalacja fotowoltaiczna** – to instalacja o mocy 3 kW (z zastrzeżeniem nieznaczących odchyleń uzależnionych od producenta instalacji), w której skład wchodzi zespół urządzeń składających się m. in. z modułów fotowoltaicznych oraz falownika służących do wytwarzania energii elektrycznej przy wykorzystaniu promieniowania słonecznego wraz z (niezbędnymi dla prawidłowej pracy instalacji) konstrukcjami wsporczymi oraz ochronami: przeciwporażeniową, odgromową, przeciwprzepięciową, przetężeniową i zwarciovą.
9. **Weryfikacja techniczna** – to przedrealizacyjne sprawdzenie technicznych możliwości montażu instalacji fotowoltaicznej, w tym ustalenie miejsca instalacji oraz dokonanie analizy zużycia energii elektrycznej w gospodarstwie domowym w okresie 12 miesięcy poprzedzających

- weryfikację. Weryfikacja techniczna jest przeprowadzana na terenie nieruchomości Mieszkańca i na jego koszt.
10. **Wniosek** – to oświadczenie woli Mieszkańca o przystąpieniu do realizacji Projektu parasolowego, sporządzone w formie pisemnej.
  11. **Regulamin** – niniejszy *Regulamin naboru wniosków mieszkańców w ramach projektu pn. „Wsparcie rozwoju OZE na terenie ROF – projekt parasolowy”* określający zasady uczestnictwa Mieszkańców w Projekcie.
  12. **Projekt** – to przedsięwzięcie pn. „Wsparcie rozwoju OZE na terenie ROF – projekt parasolowy” realizowany w ramach Osi Priorytetowej III, Działanie 3.4 Rozwój OZE – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014 – 2020, opracowany przez Stowarzyszenie ROF i realizowany wraz z Partnerami, członkami Stowarzyszenia (zwanymi również razem Gminami, a samodzielnie Gminą).
  13. **Okres trwałości Projektu** – to czas, podczas którego Beneficjent końcowy Projektu jest zobowiązany do utrzymania instalacji fotowoltaicznej wykonanej w ramach Projektu w niezmiennym stanie technicznym, co oznacza brak możliwości zmiany miejsca lokalizacji instalacji i jej przeznaczenia przez okres 5 lat od dnia zakończenia realizacji Projektu przez Stowarzyszenie ROF. Mieszkaniec zostanie poinformowany o dacie zakończenia okresu trwałości Projektu (przewidywany termin to I kw. 2024).
  14. **Nabór** – proces przyjmowania Wniosków od Mieszkańców, prowadzony przez Gminy, członków Stowarzyszenia ROF, w celu ustalenia i zweryfikowania Beneficjentów końcowych Projektu pn. „Wsparcie rozwoju OZE na terenie ROF – projekt parasolowy” realizowanego w ramach działania 3.4 Rozwój OZE – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne objętego Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2014 – 2020.
  15. **Koszty (wydatki) kwalifikowane** – roboty budowlane, zakup i montaż jednostek wytwarzających energię w oparciu o OZE, roboty przygotowawcze bezpośrednio związane z montażem jednostek wytwarzających energię w oparciu o OZE, instalacje i urządzenia niezbędne do prawidłowego funkcjonowania danej instalacji, urządzenia i instalacje niezbędne do podłączenia jednostki wytwarzającej energię w oparciu o OZE do instalacji odbiorczej (elektrycznej). Wydatki kwalifikowalne nie obejmują pozostałych elementów instalacji w budynku. Kwalifikowane są również wydatki: na elementy montażowe instalacji i urządzeń OZE (tylko w zakresie niezbędnym do realizacji celów Projektu, ale bez dodatkowych konstrukcji wsporczych niezbędnych dla zapewnienia poprawnej pracy modułów fotowoltaicznych, a wynikających z miejsca montażu np. płaski dach, instalacja na gruncie itp.), rozruch, nadzór inwestorski, regulację instalacji, przeszkolenie odbiorców ostatecznych w zakresie obsługi urządzeń OZE,
  16. **Koszty (wydatki) niekwalifikowane** - bieżąca eksploatacja i utrzymanie obiektów i instalacji (w tym np. przeglądy techniczne i koszty bieżącej obsługi instalacji, wydatki na ubezpieczenia), tzw. prace towarzyszące, które nie wpływają w bezpośredni sposób na realizację celu działania, podatek VAT, koszty tzw. weryfikacji technicznej. Niekwalifikowane będą również wydatki na dodatkowe konstrukcje wsporcze niezbędne dla zapewnienia poprawnej pracy modułów fotowoltaicznych, a wynikające z miejsca montażu (np. płaski dach, instalacja na gruncie itp.)

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Niniejszy Regulamin ma na celu określenie podstawowych zasad uczestnictwa w projekcie pn. „Wsparcie rozwoju OZE na terenie ROF – projekt parasolowy” Mieszkańców Gmin: **Boguchwała, Chmielnik, Czarna, Czudec, Głogów Młp., Krasne, Lubenia, Łańcut, Miasta Łańcut, Miasta Rzeszów, Świlcza, Trzebownisko, Tyczyn** – członków Stowarzyszenia Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego.
2. Nabór wniosków o objęcie gospodarstwa domowego Projektem parasolowym, zwany w dalszej części Wnioskiem, będzie prowadzony w zakresie:
- dostawy, montażu, uruchomienia i konfiguracji instalacji fotowoltaicznej o mocy 3 kW.
Instalacja ta będzie produkowała energię elektryczną tylko i wyłącznie na własne potrzeby gospodarstwa domowego do zasilania urządzeń codziennego użytku. Instalacja będzie wpięta do zewnętrznej sieci energetycznej, dzięki czemu możliwe będzie przesyłanie nadwyżki wyprodukowanej energii elektrycznej do sieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
Jeśli ze względu na jakiegokolwiek zewnętrzne uwarunkowania instalacja nie będzie mogła być wpięta do sieci (np. z uwagi na obciążenie sieci), to u tego Mieszkańca Projekt nie zostanie zrealizowany.
3. Instalacja fotowoltaiczna może być montowana w sposób zintegrowany z budynkiem mieszkalnym, czyli na dachach budynków (powierzchnia użytkowa lokali mieszkalnych do 150 m² i powierzchnia budynków mieszkalnych do 300 m²) – w tej sytuacji do ceny netto kompleksowej usługi dostawy i montażu instalacji fotowoltaicznej zostanie doliczony podatek VAT w wysokości 8%. W przypadku technicznych problemów uniemożliwiających montaż instalacji fotowoltaicznej na budynku mieszkalnym dopuszcza się montaż instalacji zasilającej budynek mieszkalny w sposób niezintegrowany tzn. obok budynku mieszkalnego na gruncie lub na budynku niemieszkalnym. W takim przypadku, jak również w przypadku powierzchni lokali mieszkalnych powyżej 150 m² i powierzchni domów-budynków mieszkalnych powyżej 300 m², do ceny netto kompleksowej usługi instalacji fotowoltaicznej zostanie doliczony podatek VAT w wysokości 23%.
4. Projekt będzie realizowany przez Gminy (członków Stowarzyszenia Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego).
5. Realizacja Projektu została zaplanowana na okres III kwartał 2017 – IV kwartał 2018.
6. Energia elektryczna wytworzona z zamontowanych instalacji fotowoltaicznych musi być zużywana na potrzeby własne gospodarstw domowych uczestniczących w projekcie, czyli będzie zasilać instalacje w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych użytkowanych przez gospodarstwa domowe. Wytworzona energia nie może być wykorzystywana do prowadzenia działalności rolniczej oraz działalności gospodarczej, w tym agroturystyki. Jedynie niewykorzystana część energii elektrycznej wyprodukowana z instalacji fotowoltaicznej będzie wprowadzona do sieci elektroenergetycznej w celu jej zmagazynowania i bilansowego rozliczenia zgodnie z obowiązującymi przepisami.

7. Ostatecznymi odbiorcami wsparcia (Beneficjentami końcowymi Projektu) są osoby fizyczne (Mieszkańcy), a wsparcie dla nich będzie udzielane w formie pomocy de minimis¹ w związku z faktem odprowadzania energii do sieci energetycznej.
8. Wykonanie instalacji fotowoltaicznej możliwe jest również na budynkach nowobudowanych pod warunkiem złożenia oświadczenia, że budynek zostanie oddany do użytkowania i zamieszany (zameldowana co najmniej jedna osoba) do 31 marca 2018 roku.
9. Instalacja fotowoltaiczna może być zamontowana wyłącznie na budynkach ze sprawną, funkcjonującą instalacją elektryczną. Instalacja fotowoltaiczna o mocy 3 kW będzie zajmowała około 17 m² powierzchni dachu budynku mieszkalnego lub niemieszkalnego lub terenu działki.
10. Z uwagi na warunki techniczne oraz obowiązujące przepisy Projekt nie dopuszcza montażu instalacji fotowoltaicznych na połaci dachowej pokrytej eternitem. Właściciele takich budynków mogą wziąć udział w projekcie pod warunkiem złożenia oświadczenia, że przed wykonaniem instalacji fotowoltaicznej na własny koszt i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, wymienią pokrycie dachowe na nowe. Wymiana pokrycia dachowego musi zostać zakończona nie później niż na miesiąc przed terminem rozpoczęcia montażu instalacji fotowoltaicznej na budynku mieszkalnym. Szacuje się ostateczny termin dostosowania pokrycia dachowego do 31.03.2018 r.
11. Wszystkie zamontowane w ramach realizacji Projektu instalacje przez okres nie krótszy niż 5 lat od momentu zakończenia Projektu tj. do dnia wypłaty ostatniej transzy dofinansowania, stanowią będą własność Gmin (każda Gmina będzie właścicielem instalacji zlokalizowanych na jej terenie) członków Stowarzyszenia ROF i przez ten czas zostaną użyczone do bezpłatnego użytkowania Mieszkańcom. **Po tym okresie zostaną przekazane nieodpłatnie Mieszkańcom na własność w formie darowizny na podstawie umowy uczestnictwa w projekcie.**
12. Mieszkaniec przystępując do Projektu zobowiązany jest zapewnić ciągłość pracy instalacji fotowoltaicznej, co zagwarantuje osiągnięcie deklarowanych wskaźników, minimum w okresie trwałości Projektu.
13. Koszty wymaganych gwarancją serwisów, przeglądów w okresie trwałości Projektu będą pokrywane przez Gminę (z zaliczki – wkładu własnego, wpłaconej przez Beneficjenta ostatecznego Projektu). Po przekazaniu prawa własności po okresie trwałości wszelkie koszty związane z użytkowaniem ponosić będzie Mieszkaniec.
14. Koszty ubezpieczenia instalacji w okresie trwałości Projektu będą pokrywane przez Gminę (z zaliczki – wkładu własnego, wpłaconej przez Beneficjenta ostatecznego Projektu).
15. Wszelkie koszty napraw instalacji wynikające ze złego użytkowania będą ponoszone w pełni, w trybie natychmiastowym przez Mieszkańca.
16. Poziom dofinansowania² wyniesie do 85% kosztów kwalifikowanych netto.
17. Wkład własny mieszkańców wyniesie co najmniej 15% kosztów kwalifikowanych (kosztów netto) oraz całą kwotę podatku VAT, wg. obowiązującej stawki (obecnie 8% lub 23%) w zależności od lokalizacji umiejscowienia instalacji i powierzchni lokalu mieszkalnego lub budynku (czyt. pkt 3). W przypadku wystąpienia w projekcie innych kosztów niekwalifikowanych uczestnik pokrywa również te koszty w całości.
18. Każda instalacja fotowoltaiczna będzie wyposażona w licznik energii elektrycznej. W okresie trwałości Projektu Mieszkaniec zobowiązuje się do przekazywania do Gminy informacji

¹ Na zasadach określonych w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020

² Ostateczna wysokość dofinansowania nie będzie niższa niż 80%, a co się z tym wiąże wkład Mieszkańca będzie nie większy niż około 20% kosztów kwalifikowanych.

o aktualnym stanie licznika i falownika na wezwanie Gminy lub do umożliwienia przedstawicielowi Gminy dostępu do instalacji w celu sprawdzenia stanu licznika. Zastrzega się możliwość zdalnego odczytu stanu licznika.

19. Projekt planowany jest do współfinansowania ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020. Wysokość dofinansowania wyniesie do 85% kosztów kwalifikowanych (kosztów netto).
20. Liczba Mieszkańców zakwalifikowanych do Projektu na „Listę podstawową” jest ograniczona. Wnioski Mieszkańców będą podlegać ocenie i weryfikacji zgodnie z zapisami „Kryteriów wyboru Beneficjentów Końcowych Projektu”. Ze względu na ograniczenia kwotowe co do wielkości możliwego do uzyskania dofinansowania do Projektu przy tworzeniu listy Mieszkańców zakwalifikowanych do udziału w Projekcie decydować będzie liczba punktów przyznanych w procedurze oceny. W przypadku takiej samej liczby punktów kolejność ustalana będzie na podstawie ilości zużytej energii elektrycznej w danym gospodarstwie domowym za rok 2016, a w przypadku dalszej takiej samej ilości punktów i poziomu zużycia energii decydować będzie losowanie.
21. Złożony kompletny wniosek zostanie zarejestrowany, a składający otrzyma potwierdzenie przyjęcia wniosku oraz numer ewidencyjny, którym identyfikowany będzie w trakcie realizacji Projektu.
22. Wniosek niekompletny lub złożony po terminie pozostanie bez rozpatrzenia, o czym Gmina nie będzie informowała.

II. TERMIN I MIEJSCE SKŁADANIA WNIOSKÓW OD MIESZKAŃCÓW

1. Nabór wniosków prowadzony będzie przez poszczególne Gminy w terminie³ od 11.09.2017 r. do 29.09.2017 r. w godzinach pracy poszczególnych urzędów tj.:
  - a) Urząd Miejski w Boguchwale,
  - b) Urząd Gminy w Chmielniku,
  - c) Urząd Gminy w Czarnej,
  - d) Urząd Gminy w Czudcu,
  - e) Urząd Miejski w Głogowie Młp.,
  - f) Urząd Gminy w Krasnem,
  - g) Urząd Gminy w Lubeni,
  - h) Urząd Gminy w Łańcucie,
  - i) Urząd Miejski w Łańcucie,
  - j) Urząd Miasta Rzeszów,
  - k) Urząd Gminy w Świlczy,
  - l) Urząd Gminy w Trzebownisku,
  - ł) Urząd Miejski w Tyczynie.
2. Gminą właściwą do złożenia dokumentacji rekrutacyjnej jest Gmina, na obszarze której zlokalizowana jest nieruchomość, której będzie dotyczył Projekt.

³ Zastrzega się możliwość zmiany terminu naboru Wniosków. Informacja o zmianie zostanie opublikowana na stronie internetowej rof.org.pl oraz na stronach Partnerów.

3. Stowarzyszenie ROF zastrzega sobie prawo do wydłużenia okresu składania wniosków, określonego w pkt. II.1.
4. O fakcie wydłużenia terminu składania wniosków Mieszkańcy zostaną poinformowani przez stronę internetową Gmin oraz przez www.rof.org.pl.
5. Dokumenty rekrutacyjne będą dostępne w wersji elektronicznej na stronach internetowych Gmin oraz na www.rof.org.pl.
6. Komplet składanych dokumentów w wersji papierowej powinien być zszyty w jeden pakiet, uzupełniony i opatrzony czytelnym podpisem. Nie dopuszcza się składania dokumentacji w wersji elektronicznej.
7. W przypadku składania dokumentów przez pełnomocnika wymagane jest pełnomocnictwo notarialne.
8. W momencie złożenia dokumentacji Mieszkaniec zostanie zarejestrowany, otrzyma potwierdzenie przyjęcia ww. dokumentów oraz numer ewidencyjny na potrzeby realizacji Projektu.
9. Beneficjent końcowy Projektu który złożył wymagane dokumenty może zostać wezwany do weryfikacji przedstawionych danych i okazania dokumentów, nie stawienie się w wymaganym w wezwaniu terminie lub nie przedłożenie dokumentów będzie równoznaczne z rezygnacją przez Mieszkańca z udziału w Projekcie i wykreśleniem z listy.

III. UCZESTNICY PROJEKTU

Uczestnikiem Projektu może zostać:

1. Osoba fizyczna i/lub osoba prowadząca działalność gospodarczą lub rolniczą, będąca właścicielem, współwłaścicielem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości / budynku mieszkalnego lub niemieszkalnego na terenie ROF (co potwierdzi księga wieczysta, akt notarialny bądź postanowienie sądu), na którym zamontowana zostanie instalacja fotowoltaiczna oraz gdzie efekty realizacji Projektu wykorzystywane będą wyłącznie na własne potrzeby gospodarstwa domowego.
2. W przypadku współwłasności nieruchomości/ budynku mieszkalnego wszyscy współwłaściciele muszą wyrazić zgodę na użyczenie nieruchomości na cele Projektu (podpisać umowę uczestnictwa w projekcie) lub na etapie składania wniosku upoważnić notarialnie jedną osobę do reprezentowania wszystkich współwłaścicieli w całym procesie realizacji Projektu.
3. W przypadku budynków nowobudowanych powyższy warunek uznany zostanie za spełniony, jeśli Beneficjent końcowy Projektu na dzień składania wniosku złoży oświadczenie, że na dzień 31.03.2018 roku będzie zameldowany pod adresem nieruchomości objętej Projektem i nieruchomość ta zostanie oddana do użytku.
4. Beneficjentem końcowym Projektu może być tylko osoba nieposiadająca zaległych zobowiązań finansowych z tytułu podatków i opłat lokalnych oraz innych należności wobec Gminy, na obszarze której zlokalizowana jest nieruchomość objęta Projektem na dzień składania wniosku.
5. Do Projektu może zostać zgłoszony budynek mieszkalny, w którym zamieszkują osoby prowadzące działalność gospodarczą. Dopuszcza się złożenie tylko jednego wniosku na jeden budynek mieszkalny/gospodarstwo domowe.
6. Wymagany jest uregulowany stan prawny nieruchomości na której położony jest budynek mieszkalny.

7. Wraz ze złożeniem wniosku o przystąpienia do Projektu, Mieszkaniec przedkłada dokument potwierdzający przeprowadzenie weryfikacji technicznej lokalizacji instalacji fotowoltaicznej. Weryfikacja techniczna powinna być przeprowadzona przez osoby do tego upoważnione, które posiadają ważny certyfikat instalatora OZE (osoba legitymująca się uprawnieniami musi być wpisana do „Rejestru certyfikowanych instalatorów, wydanych certyfikatów i ich wtórników. (OZE)” w zakresie systemów fotowoltaicznych. Rejestr znajduje się na stronie internetowej Urzędu Dozoru Technicznego.

Koszt przeprowadzenia weryfikacji technicznej ponoszony jest w całości przez Mieszkańca.

Każda z planowanych instalacji fotowoltaicznych wymaga odrębnej weryfikacji technicznej.

Jako załącznik do regulaminu dołączono wzór karty weryfikacji technicznej. Wypełnioną i podpisaną kartę wraz z uproszczoną koncepcją techniczną instalacji (w formie raportu) należy dołączyć do wniosku o przystąpienie do Projektu. Minimalny zakres uproszczonej koncepcji technicznej instalacji:

- plan sytuacyjny obiektu (np. widok satelitarny obiektu) z zaznaczonymi kierunkami świata, oraz zaznaczoną lokalizacją instalacji, wraz z orientacją modułów fotowoltaicznych;
  - rozplanowanie modułów fotowoltaicznych na dachu budynku w formie wizualizacji modułów na zdjęciu miejsca planowanego montażu oraz w formie Projektu (np. rysunek schematyczny dachu z wrysowaniem rozplanowania modułu);
  - opis miejsca montażu falownika;
  - informacje o miejscu przyłączenia instalacji do wewnętrznej sieci obiektu, w tym o rodzaju i średnicach okablowania i zabezpieczeniach budynku;
  - informacje o sposobie prowadzenia okablowania (zarówno po stronie AC jak i DC);
  - zdjęcia wykonane podczas wizji lokalnej wraz z opisami.
8. Mieszkaniec, który zostanie zakwalifikowany do udziału w projekcie zobowiązuje się do współpracy z Urzędem Gminy/ Miasta/ Liderem Projektu, udzielania wszelkich informacji, przedkładania wymaganych dokumentów oraz dostępu do nieruchomości.
9. Beneficjent końcowy Projektu wyraża zgodę na przetwarzanie i publikację swoich danych osobowych oraz wizerunku w celach związanych z Projektem zgodnie z ustawą z dnia 29.08.1997r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2016 r., poz 922 z późn. zm.). Mieszkaniec wyraża zgodę na dobrowolne podanie danych osobowych. Mieszkańcowi przysługuje prawo dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawienia.

IV. DOKUMENTY WYMAGANE NA ETAPIE APLIKOWANIA O ZAKWALIFIKOWANIE MIESZKAŃCA DO PROJEKTU

1. Kompletny wniosek o przystąpienie do Projektu składa się z:
- a) Dokumentu potwierdzającego możliwość montażu instalacji fotowoltaicznej na danym obiekcie (karta weryfikacji technicznej opracowana i podpisana przez osobę uprawnioną – instalatora OZE), jeżeli dotyczy to dokumentację wymaganą dla obiektów zabytkowych oraz obiektów znajdujących się w strefie ochrony zabytków, zgodnie z prawem budowlanym.
  - b) Wniosku o udział w projekcie,
  - c) Paraflowanej umowy uczestnictwa w projekcie,
  - d) Oświadczenia dotyczącego zasiedlenia nowobudowanego budynku (jeżeli dotyczy),
  - e) Oświadczenia o niewykorzystywaniu energii produkowanej przez instalację fotowoltaiczną na potrzeby działalności gospodarczej, rolniczej w tym agroturystyki (jeżeli dotyczy)

- f) Oświadczenie dotyczące wymiany pokrycia dachowego – eternitu (jeśli dotyczy)
  - g) Oświadczenia o otrzymaniu pomocy de minimis,
  - h) Dokumentów potwierdzających ilość zużytej energii elektrycznej gospodarstwa domowego za rok 2016⁴ (na podstawie zaświadczenia od dostawcy energii),
  - i) Dokumentów potwierdzających spełnienie kryteriów punktowych, o których mowa w pkt. VI.
2. Wszystkie dokumenty należy czytelnie wypełnić (wszystkie pola), podpisać przez właściciela / wszystkich współwłaścicieli lub użytkownika wieczystego.
  3. Koszty związane z wytworzeniem i pozyskaniem dokumentów niezbędnych dla złożenia wniosku i udziału w projekcie pokrywa Mieszkaniec i nie będą one zwracane.
  4. Spośród kompletnych i poprawnie wypełnionych dokumentów rekrutacyjnych zostanie wyłoniona lista uczestników Projektu.
  5. Osoby, które nie zostaną zakwalifikowane na listę podstawową uczestników Projektu zostaną zapisane na listę rezerwową. Mieszkańcy z listy rezerwowej wezmą udział w projekcie w przypadku:
    - a) Pojawienia się oszczędności w środkach przewidzianych na realizację Projektu, które pozwolą na poszerzenie listy zakwalifikowanych do udziału w projekcie osób;
    - b) Środki przewidziane na realizację Projektu pozwolą na poszerzenie listy osób zakwalifikowanych;
    - c) Rezygnacji Mieszkańców zakwalifikowanych na listę podstawową;
    - d) Wykluczenia Mieszkańca z listy zakwalifikowanych.
  6. Lista podstawowa oraz lista rezerwowa zostaną umieszczone na stronie internetowej każdej z Gmin, której dotyczą oraz na stronie www.rof.org.pl według numerów ewidencyjnych.
  7. Następnie Mieszkaniec zostanie wezwany do podpisania umowy uczestnictwa w projekcie oraz dokonania wpłaty.
  8. W przypadku rezygnacji Mieszkańca wpisanego na listę podstawową wybór Mieszkańców z listy rezerwowej dokonywany będzie według liczby uzyskanych punktów. W takim przypadku zostaną zaktualizowane listy podstawowa i rezerwowa, obie zostaną opublikowane na zasadach wskazanych w punkcie VI niniejszego regulaminu.

V. INFORMACJE FINANSOWE

1. Mieszkaniec zobowiązuje się do pokrycia wkładu własnego w wysokości:
  - a) co najmniej 15%⁵ kosztów kwalifikowanych, które obejmują m. in. dostawę, montaż materiałów i urządzeń instalacji oraz uruchomienie instalacji, a także nadzór techniczny,
  - b) 100% wszelkich kosztów niekwalifikowanych w tym: cały podatek VAT
2. Koszt podatku VAT stanowi koszt niekwalifikowany i jest w pełni pokrywany przez Mieszkańca. Stawka podatku VAT wynosi:
  - a) 8% w przypadku montażu na budynku mieszkalnym do 300 m² i lokalach mieszkalnych o powierzchni do 150 m²;
  - b) 23% w przypadku montażu na budynku mieszkalnym o powierzchni powyżej 300 m² i lokalach mieszkalnych o powierzchni powyżej 150 m² lub w przypadku innej lokalizacji np. w budynku

⁴ Zużycie energii w okresie 1.01.2016 r. – 31.12.2016 r.

⁵ Ostateczna wysokość dofinansowania nie będzie niższa niż 80%, a co się z tym wiąże wkład Mieszkańca będzie nie większy niż około 20% kosztów kwalifikowanych.

niemieszkalnym lub na wolnostojącej konstrukcji na nieruchomości mieszkańca nieopodal budynku mieszkalnego bądź na gruncie stosując zasadę obliczeń zgodnie z ustawą o podatku od towarów i usług.

3. **Ostateczna wysokość kosztów ponoszonych przez Mieszkańca zostanie podana Mieszkańcom po rozstrzygnięciu postępowań przetargowych niezbędnych dla realizacji Projektu (w tym na wybór wykonawcy instalacji fotowoltaicznych).**
4. Wkład własny Mieszkaniec zobowiązany jest uiścić w terminie do 14 dni od daty otrzymania wezwania, na konto Gminy podane w wezwaniu.
5. Nie dokonanie przez Mieszkańca wpłaty w terminie i wysokości określonej w ust.4 jest równoznaczne z rezygnacją z udziału w projekcie i może skutkować obciążeniem Mieszkańca karą umowną w wysokości kosztów przygotowawczych poniesionych w ramach przedmiotowej umowy w zakresie jego nieruchomości w wysokości 5 000,00 zł.
6. W przypadku zbycia nieruchomości przez Mieszkańca w okresie trwałości Projektu, zobowiązania wynikające z udziału w projekcie zostaną przeniesione na nabywcę prawnego nieruchomości. W przypadku braku przeniesienia wyżej wymienionych zobowiązań, Mieszkaniec zobowiązany jest do zwrotu wszystkich kosztów instalacji, wg wartości początkowej w momencie instalacji.

VI. KRYTERIA WYBORU BENEFICJENTÓW KOŃCOWYCH PROJEKTU

Wybór Beneficjentów końcowych Projektu przeprowadzony zostanie w następujących etapach:

- I. Etap – na podstawie kryteriów formalno – prawnych,
- II. Etap – na podstawie kryteriów merytoryczno – punktowych do których należą:
  1. Kryterium społeczno–ekonomiczne
  2. Kryterium administracyjne
  3. Kryterium meldunkowe
  4. Kryterium podatkowe

I. Etap – na podstawie kryteriów formalno – prawnych

Beneficjent końcowy Projektu musi spełniać następujące warunki:

1. Posiada uregulowany stan prawny nieruchomości, oraz jest stroną umowy z dostawcą energii. Na potwierdzenie spełniania kryterium Mieszkaniec jest zobowiązany dostarczyć w szczególności jeden z poniższych dokumentów (kserokopię a oryginał do wglądu):
  - a) Wyciąg z księgi wieczystej,
  - b) Akt notarialny,
  - c) Postanowienie sądu.
2. Nieruchomość, na której wykonana ma być instalacja fotowoltaiczna zlokalizowana jest na terenie Gminy - członka Stowarzyszenia ROF.
3. Dokumenty wymienione w pkt. IV.1 podpisane są przez właściciela / współwłaścicieli / użytkowników wieczystych nieruchomości / budynku mieszkalnego. W przypadku nieobecności właściciela / współwłaściciela lub użytkownika wieczystego należy do Wniosku dołączyć pełnomocnictwo notarialne do podpisywania dokumentów w imieniu właściciela / współwłaściciela / użytkownika wieczystego nieruchomości.

4. Brak zaległości w podatkach i opłatach lokalnych oraz innych należnościach wobec Gminy na dzień składania wniosku. Złożone wnioski będą weryfikowane z danymi urzędu.
5. W przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą zainteresowanych instalacją fotowoltaiczną oraz osób fizycznych przekazujących nadwyżki energii do sieci zewnętrznej występuje pomoc publiczna de minimis. Wówczas Mieszkaniec przedkłada oświadczenie/a o dotychczasowej wysokości otrzymanej pomocy de minimis.
6. Ostateczna kwalifikacja Mieszkańców nastąpi na podstawie informacji zapisanych we wniosku przystąpienia do Projektu oraz dołączonych do wniosku dokumentów potwierdzających spełnianie kryterium.

II. Etap – na podstawie kryteriów merytoryczno – punktowych do których należą:

1. Kryterium społeczno–ekonomiczne

- w przypadku spełnienia przynajmniej jednego z poniższych kryteriów społeczno–ekonomicznych Wniosek otrzymuje **1 pkt.** (punkty za poszczególne warunki nie sumują się)
- w przypadku nie spełnienia żadnego z poniższych warunków społeczno–ekonomicznych Wniosek otrzymuje **0 pkt.**

- 1) Gospodarstwa domowe, których członkami są osoby z niepełnosprawnością, czyli osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2011r., Nr 127, poz. 721 z późn. zm.).

Na potwierdzenie spełniania kryterium należy dostarczyć aktualne, jedno z następujących orzeczeń (kserokopię, a oryginał do wglądu):

- a. Orzeczenie o zakwalifikowaniu przez organy orzekające do jednego z trzech stopni niepełnosprawności określonych w art. 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2016r., poz. 1518 z późn. zm.),
- b. Orzeczenie o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy na podstawie odrębnych przepisów,
- c. Orzeczenie o niepełnosprawności wydanym przed ukończeniem 16 roku życia,
- d. Orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
- e. Orzeczenie Komisji Inwalidztwa i Zatrudnienia o zaliczeniu do grupy inwalidów,
- f. Orzeczenie o stałej albo długoterminowej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym wydane przez KRUS.

- 2) Gospodarstwa domowe, których członkowie w dniu złożenia wniosku przystąpienia do Projektu posiadają przyznane prawo do świadczenia rodzinnego w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2016r., poz. 1518 z późn. zm.).

Na potwierdzenie spełniania kryterium należy dostarczyć decyzję administracyjną przyznającą świadczenia rodzinne na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2016r., poz. 1518 z późn. zm.) - kserokopię, a oryginał do wglądu.

- 3) Gospodarstwa domowe, których członkami są rodziny wielodzietne w rozumieniu ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2016r., poz. 1518 z późn. zm.), tj. wychowują troje i więcej dzieci.

Na potwierdzenie spełniania kryterium należy dostarczyć decyzję administracyjną przyznającą zasiłek rodzinny na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2016r., poz. 1518 z późn. zm.) - kserokopię, a oryginał do wglądu.

- 4) Gospodarstwa domowe, których członkami są rodziny zastępcze w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2016r., poz. 575 z późn. zm.).

Na potwierdzenie spełniania kryterium należy dostarczyć postanowienie sądu o ustanowieniu rodziny zastępczej - kserokopię, a oryginał do wglądu.

2. Kryterium administracyjne:

- 1) Mieszkaniec składający wniosek jest zameldowany pod tym samym adresem, pod którym ma być wykonany montaż instalacji fotowoltaicznej – **1 pkt.**
- 2) Mieszkaniec składający wniosek jest zameldowany pod innym adresem, niż adres nieruchomości, pod którym ma być wykonany montaż instalacji fotowoltaicznej – **0 pkt.**

3. Kryterium meldunkowe:

- 1) Liczba osób zameldowanych na pobyt stały w budynku pod adresem, pod którym ma być wykonany montaż instalacji fotowoltaicznej, na dzień przystąpienia do Projektu w budynku równa lub mniejsza 2 os. - **0 pkt,**
- 2) Liczba osób zameldowanych na pobyt stały w budynku pod adresem, pod którym ma być wykonany montaż instalacji fotowoltaicznej, na dzień przystąpienia do Projektu w budynku wynosi 3-5 os.- **1 pkt,**
- 3) Liczba osób zameldowanych na pobyt stały w budynku pod adresem, pod którym ma być wykonany montaż instalacji fotowoltaicznej, na dzień przystąpienia do Projektu w budynku wynosi 6 i więcej os. - **2 pkt.**

IV. Kryterium podatkowe:

Liczba osób zamieszkałych w budynku pod adresem, pod którym ma być wykonany montaż instalacji fotowoltaicznej, które na deklaracjach podatkowych* wskazały jako miejsce zamieszkania** miejscowość na terenie której zlokalizowana jest nieruchomość wskazana we wniosku Mieszkańca.

Za każdą z osób spełniającą warunek jak powyżej - 1 pkt,

Na potwierdzenie spełnienia powyższego warunku Mieszkaniec zobowiązany jest przedłożyć kopię deklaracji podatkowych za rok 2016 dla każdej z osób jak wyżej.

* Deklaracja podatkowa – PIT – poprawnie wypełniona i złożona w urzędzie skarbowym przez Mieszkańca w każdy przewidziany prawem sposób (np. drogą elektroniczną, bezpośrednio we właściwym urzędzie skarbowym, drogą pocztową) deklaracja podatkowa PIT (podatek dochodowy) za rok 2016 złożona w terminie od dnia 01.01.2017 r. do dnia 30.04.2017 roku. Osoba w deklaracji podatkowej PIT musi wskazać miejscowość, na terenie której zlokalizowana jest nieruchomość wskazana we wniosku Mieszkańca, jako

miejsce zamieszkania. Przyjmuje się, że deklaracja podatkowa złożona w imieniu podatnika przez pracodawcę lub przewidziany prawem organ uznawana jest za prawidłową.

** Miejsce zamieszkania – centrum interesów osobistych i życiowych, miejsce z którym osoba związała aktualnie swoje życie (tj. miejscowość na terenie której położona jest nieruchomość wskazania we wniosku Mieszkańca).

Po zebraniu wszystkich wniosków przeprowadzona zostanie weryfikacja na podstawie kryterium formalno – prawnego oraz merytoryczno – punktowego, w wyniku której powstaną dwie listy: Lista podstawowa i Lista rezerwowa.

Lista podstawowa – lista Mieszkańców, którzy przeszli pozytywnie weryfikację na podstawie kryteriów formalno - prawnych i uzyskali największą liczbę punktów w weryfikacji na podstawie kryteriów merytoryczno – punktowych.

O kolejności na liście decydować będzie:

- 1) w pierwszej kolejności liczba punktów z oceny merytoryczno-punktowej,
- 2) następnie, ilość zużytej energii elektrycznej przez dane gospodarstwo domowe w roku 2016 (na podstawie zaświadczenia od dostawcy energii, w kolejności od największego do najmniejszego zużycia), a w przypadku takiego samego wyniku decydować będzie komisyjne losowanie przeprowadzone w podany do publicznej wiadomości terminie w Biurze Stowarzyszenia Rzeszowskiego Obszaru Funkcjonalnego. Czynność losowania będzie polegać na ręcznym wyciąganiu losów z urny. Powołana komisja przygotuje losy z numerami ewidencyjnymi (nadanymi przy składaniu wniosków Mieszkańców) i następnie będzie losowała je z urny – o kolejności decyduje kolejność wyciągania losów od pierwszego do ostatniego.

Osoby umieszczone na Liście podstawowej uszeregowane zostaną w kolejności malejącej licząc od największej liczby przyznanych punktów, aż do wyczerpania limitu przewidzianych w projekcie instalacji.

Lista rezerwowa – lista Mieszkańców, którzy ze względu na przyznaną liczbę punktów oraz ograniczenie wynikające z limitu instalacji w projekcie nie zostali ujęci na Liście podstawowej.

W terminie do 30 dni od ostatniego dnia składania wniosków na stronach internetowych Gmin oraz na stronie internetowej Lidera www.rof.org.pl umieszczona zostanie lista wniosków, które znalazły się na Liście podstawowej zawierająca:

- nadany nr ewidencyjny wniosku,
- nr ewidencyjny działki,
- przyznaną liczbę punktów.

W tym samym czasie opublikowana zostanie Lista rezerwowa.

VII. PROCEDURA ODWOŁAWCZA

1. W terminie do 5 dni roboczych od dnia opublikowania Listy podstawowej i Listy rezerwowej Projektu Mieszkańcy, którzy nie zakwalifikowali się do udziału w Projekcie, mogą zgłaszać w formie pisemnej odwołania do Gminy, w której składali wnioski.
2. W treści odwołania należy zawrzeć uzasadnienie, odniesienie się do powodu wykluczenia oraz propozycję rozwiązania problemu, który spowodował wykluczenie z Projektu, dane Mieszkańca wraz z numerem ewidencyjnym nadanym w dniu rejestracji.
3. Wszystkie prawidłowo złożone odwołania zostaną rozpatrzone w terminie do 10 dni roboczych.
4. Wyniki odwołania zostaną opublikowane na stronach [www Gmin](http://www.gmin.org.pl) oraz na www.rof.org.pl
5. W przypadku gdy dany Beneficjent końcowy Projektu (w związku z odwołaniem przez innego Beneficjenta końcowego Projektu) umieszczony zostanie z listy podstawowej na listę rezerwową od tej czynności nie obowiązuje procedura odwoławcza.

VIII. WARUNKI NIEZBĘDNE DO SPEŁNIENIA PRZEZ MIESZKAŃCA

1. Podpisanie z Gminą umowy uczestnictwa w projekcie pn. „Wsparcie rozwoju OZE na terenie ROF – projekt parasolowy” określającej prawa i obowiązki związane z realizacją Projektu, w tym nieodpłatnego użyczenia przez Mieszkańca nieruchomości do celów realizowanego Projektu na okres jego realizacji oraz okres trwałości Projektu.
2. Przygotowanie i udostępnienie nieruchomości do montażu instalacji fotowoltaicznej, zgodnie z zaleceniami przekazanymi przez Wykonawcę.
3. Udział w szkoleniu z zakresu obsługi i konserwacji instalacji fotowoltaicznej.
4. Zapewnienie instalacji fotowoltaicznej niezbędnych warunków do prawidłowego funkcjonowania zgodnie z jej przeznaczeniem oraz wytycznymi zamieszczonymi w instrukcji obsługi, dokumentacji technicznej oraz Umowie, przede wszystkim prawidłową konserwację urządzeń.
5. Niezwłoczne (tj. nie później niż w przeciągu 3 dni roboczych) zgłaszanie do Gminy (na piśmie, pocztą elektroniczną) wszelkich przypadków uszkodzenia instalacji, jej wadliwego funkcjonowania, uszkodzenia, zniszczenia oraz wszelkich okoliczności związanych ze wskazanymi okolicznościami.
6. Udostępnienie na każde wezwanie Gminy dostępu do instalacji w celu kontroli, weryfikacji, przeglądów, serwisu, napraw, monitoringu instalacji.
7. **NIE PODEJMOWANIE CZYNNOŚCI MOGĄCYCH MODYFIKOWAĆ, PRZEPROJEKTOWYWAĆ, PRZEBUDOWYWAĆ, PRZERABIAĆ LUB DOKONYWAĆ ZMIAN KONSTRUKCYJNYCH ZAMONTOWANYCH URZĄDZEŃ W TYM ŁĄCZENIE Z INNYMI INSTALACJAMI OZE POD KARĄ UMOWNĄ W WYSOKOŚCI RÓWNEJ WARTOŚCI POCZĄTKOWEJ INSTALACJI.**
8. Instalacja fotowoltaiczna przez okres trwałości Projektu (5 lat od zakończenia Projektu) stanowić będzie własność Gminy. W związku z tym faktem Mieszkaniec zobowiązuje się, aby przez ten okres majątek Gminy znajdował się w stanie nie pogorszonym (rozumianym jako: noszącym ślady użytkowania zgodnego z przeznaczeniem i instrukcją użytkowania).
9. Przyjęcie przez Mieszkańca na własność instalacji fotowoltaicznej po upływie okresu trwałości Projektu .

Spis załączników:

1. Wniosek przystąpienia do Projektu,
2. Projekt umowy uczestnictwa w Projekcie,
3. Wzór karty weryfikacji technicznej,
4. Oświadczenie dot. zasiedlenia budynku będącego w fazie budowy,
5. Oświadczenie o niewykorzystywaniu energii produkowanej przez instalację fotowoltaiczną na potrzeby działalności gospodarczej, rolniczej w tym agroturystyki,,
6. Oświadczenie dotyczące wymiany pokrycia dachowego,
7. Oświadczenie o pomocy publicznej de minimis
8. Szacunkowe koszty instalacji PV,
9. Wykaz mikroinstalatorów na terenie Podkarpacia